

مرکز ملی پژوهش‌های آموزشی و برنامه‌ریزی
وزارت آموزش عالی و پرورش

به نام خدا

نام و نام خانوادگی:

آزمون پایانی نیمسال اول
سال تحصیلی ۹۳-۹۲

کلاس:

درس: ادبیات

نام دبیر:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه صفحه ۱ از ۲

پایه: سوم

تاریخ: ۱۵ دی ماه ۹۲

علی‌اکبر تبریزی
دبیر

□ الف. معنا و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)

معنی و مفهوم بیتها و عبارتهای زیر را به فارسی روان بنویسید.

۱. آگه می‌افتادین کی توئون می‌داد؟ (۰/۲۵)
۲. این ویژگی محصول حسن تألیف کلام بیهقی است. (۰/۲۵)
۳. مجنون برای دنیا بی‌ضرر تره تا جانی (۰/۵)
۴. ملک را گفت درویش استوار آمد (۰/۵)
۵. کف اندر دهانشان شده خون و خاک / همه گبر و برگستوان چاک‌چاک (۰/۷۵)
۶. تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند و فراخ‌تر بتواند زیست و ما حق این نعمت لختی گزارده باشیم. (۰/۷۵)
۷. واصفان حلیه‌ی جمالش به تحیر منسوب که ما عرفناک حق معرفتک (۱)
۸. مه طاسک گردن سمندت / شب طره‌ی پرچم سیاهت (۱)
۹. وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم / دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم (۱)

□ ب. معنی واژه (۲ نمره)

۱۰. دست انابت به درگاه حق بردارد.
۱۱. وی قیته‌ی عرش تکیه‌گاهت
۱۲. در باب فضل و ادب و تضریب او چه تمام سخن رانده است.
۱۳. معاش اهل مروّت بدین نسق بوده‌است.
۱۴. هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است.
۱۵. حکم جلودار است بر هامون بتازید
۱۶. بوسهل بر خویشتن می‌ژکاید.
۱۷. قاضی گفت: «این صلت فخر است.»

□ پ. خودآزمایی (۳ نمره)

۱۸. منظور از عبارت «شمار آن به قیامت مرا باید داد» چیست؟ (۰/۵)
۱۹. با توجه به بیت «وادی پر از فرعونیان و قبطیان است / موسی جلودار و نیل اندر میان است» الف) منظور از «فرعونیان و قبطیان» چیست؟ (۰/۲۵)
ب) «نیل» استعاره از چیست؟ (۰/۲۵)
۲۰. نویسنده در عنوان داستان «گلدسته‌ها و فلک» چه ایهامی به کار برده است؟ (۰/۲۵)
۲۱. در بیت زیر منظور از «سگری» و «مرد پرخاشخر» به ترتیب چیست؟ (۰/۵)
«فراموش کردی تو سگری مگر / کمان و بر مرد پرخاشخر»
۲۲. از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند.» چه پیامی استنباط می‌شود؟ (۰/۲۵)
۲۳. در شعر «آنان که فانوسشان را بر پشت می‌برند، سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد» شاعر چه کسانی را در نظر دارد؟ (۰/۵)
۲۴. هر یک از عبارتهای زیر به کدام ویژگی یا صفت الهی اشاره دارد؟ (۰/۵)
الف. پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.
ب. وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد.

□ پ. دانشهای زبانی (۴ نمره)

۲۵. در هر یک از عبارتهای زیر یک ترکیب اضافی تشبیهی بیابید. (۰/۵)
الف. آفتاب خار و خس مزرعه‌ی چشم تو / آبشار موج فروخته‌ای از خشم تو
ب. اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.
۲۶. در عبارت زیر یک استعاره بیابید. (۰/۲۵)
فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد.